

บทที่ 7

ตลาดและคนกลางในตลาดสินค้าเกษตร

อาจารย์เลิศภูมิ จันทรเพ็ญกุล

ความสำคัญ

ตลาดสินค้าเกษตรมีความแตกต่างจากช่องทางการจำหน่ายในตลาดอื่น เนื่องจากตลาดมีขนาดใหญ่ ผู้บริโภคกระจายอยู่ทั่วประเทศ การจัดส่งและการขนย้ายจึงต้องอาศัยคนกลางในตลาดทำหน้าที่ต่อกัน ตามศักยภาพ เพื่อให้สินค้าสามารถกระจายไปยังท้องถิ่นต่างๆทั่วประเทศเพื่อสร้างความสมดุลย์แก่การกระจายสินค้าเกษตรไปยังท้องถิ่นที่มีการบริโภคแตกต่างกันไป

ตลาดสินค้าเกษตรระดับต่างๆ

ตลาด หมายถึง การที่ผู้ซื้อและผู้ขายสามารถติดต่อตกลงทำการซื้อขายสินค้า บริการต่างๆ กันได้ สามารถแบ่งตลาดสินค้าเกษตรได้เป็น 3 ระดับคือ

1. ตลาดในแหล่งผลิต เป็นตลาดซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตรที่เกิดขึ้นและดำเนินธุรกิจอยู่ในท้องถิ่น สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับคือ

1.1 ตลาดท้องถิ่น เป็นตลาดซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตรที่เกิดขึ้นเป็นลำดับแรก โดยรวบรวมสินค้าเกษตรกรผู้ผลิตที่อยู่กระจัดกระจายในแหล่งผลิตให้มีปริมาณมากพอที่จะทำการซื้อขาย โดยเราสามารถสังเกตได้ดังนี้

- เป็นตลาดที่ดำเนินธุรกิจอยู่ในแหล่งผลิต เช่น ตามหมู่บ้าน
ตำบล

การตลาดเกษตร อ.เลิศภูมิ จันทบุรีเพ็ญกุล

1.2 ตลาดกลางท้องถิ่น เป็นตลาดซื้อขายแลกเปลี่ยน
สินค้าเกษตรที่ทำหน้าที่ในการรวบรวมสินค้าจากเกษตรกรรายต่างๆ
จนถึงพ่อค้าในตลาดท้องถิ่นและตลาดเดียวกันเพื่อให้บริการ
เพิ่มเติม เช่น นำมาบำรุงรักษา ปรับปรุงคุณภาพสินค้า เราสามารถ
สังเกตได้โดย

- เป็นตลาดที่ดำเนินธุรกิจอยู่ในแหล่งผลิตที่สำคัญ ๆ หรือใน
ท้องถิ่นที่ที่เป็นศูนย์กลางหรือการคมนาคมสะดวก

2. ตลาดกลางปลายทาง เป็นตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรระดับสุดท้ายที่ทำหน้าที่ในการรวบรวมสินค้า แล้วจัดสรรหาหรือกระจายสินค้าเพื่อจำหน่ายให้กับผู้บริโภคต่อไป และสร้างให้เกิดความสมดุลระหว่างการผลิตและการบริโภค เช่น การเก็บรักษาและแปรรูปเป็นต้น เพื่อให้สินค้าตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

การตลาดเกษตร อ.เลิศภูมิ จันทบุรีเพ็ญกุล

ตลาดกลางปลายทางสินค้าเกษตร

เป็นสถานที่นัดพบเพื่อการซื้อขายสินค้าเกษตรที่มีผู้ซื้อและผู้ขายจำนวนมาก เข้ามาทำการซื้อขายโดยตรง ด้วยวิธีการตกลงราคาหรือประมูลราคากันอย่างเปิดเผย ภายใต้ราคาที่เป็นธรรม คือ ด้วยการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ คลังเก็บรักษาสินค้า อุปกรณ์ชั่ง ตวง วัด

ตลาดกลางสินค้าเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมจากกรมการค้าภายใน มี 4 ประเภท

- ตลาดกลางข้าวและพืชไร่
- ตลาดกลางผักและผลไม้
- ตลาดกลางปศุสัตว์
- ตลาดกลางสัตว์น้ำ

ตลาดกลางข้าวและพืชไร่

การตลาดเกษตร อ.เลิศภูมิ จันทรเพ็ญกุล

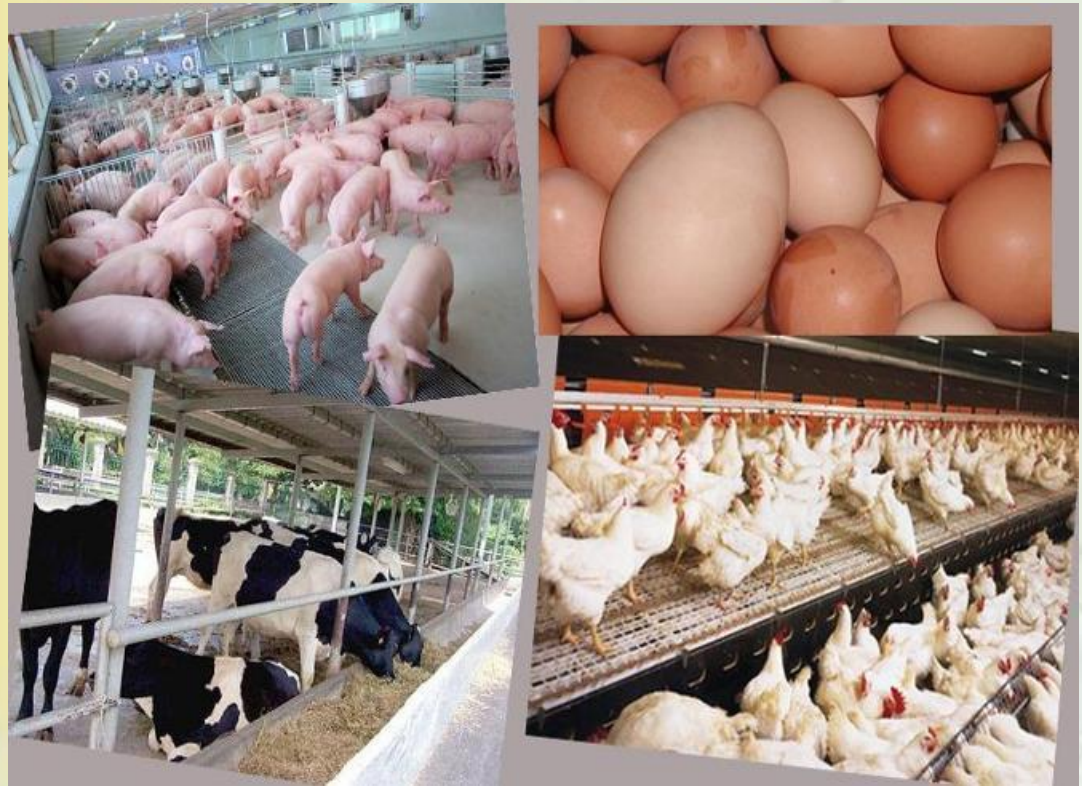
ตลาดกลางผักและผลไม้

ลานค้าผัก ขนาดพื้นที่กว่า 20,000 ตร.ม.

ตลาดกลางปศุสัตว์

ตลาดกลางสัตว์น้ำ

ตลาดกลางสินค้าเกษตร ที่ได้รับการส่งเสริมจากกรมการค้าภายใน

1. ภาคเหนือ 39 แห่ง

ตลาดกลางข้าวและพืชไร่ 37 แห่ง

ตลาดกลางผักและผลไม้ 2 แห่ง

2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 แห่ง

ตลาดกลางข้าวและพืชไร่ 15 แห่ง

ตลาดกลางผักและผลไม้ 4 แห่ง

3. ภาคกลาง 27 แห่ง

ตลาดกลางข้าวและพืชไร่ 19 แห่ง

ตลาดกลางผักและผลไม้ 6 แห่ง

ตลาดกลางสัตว์น้ำ 2 แห่ง

4. ภาคตะวันออก 1 แห่ง

ตลาดกลางผักและผลไม้ 1 แห่ง

5. ภาคใต้ 2 แห่ง

ตลาดกลางผักและผลไม้ 2 แห่ง

รวม 88 แห่ง

ตลาดกลางสินค้าเกษตรแต่ละประเภท

ตลาดกลางข้าวและพืชไร่ 71 แห่ง

ตลาดกลางผักและผลไม้ 15 แห่ง

ตลาดกลางสัตว์น้ำ 2 แห่ง

บทบาทหน้าที่ของเจ้าของตลาดกลาง

จัดอุปกรณ์มาตรฐาน และเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก
เพื่อให้บริการ โดยจัดเก็บค่าบริการตามอัตราที่กรมการค้าภายใน
กำหนด

ตลาดกลางสินค้าเกษตร

สะดวกซื้อขายปริมาณสินค้าเกษตรที่หลากหลาย
สามารถเปรียบเทียบราคาคุณภาพได้

ตลาดกลางสินค้าเกษตร

ช่วย ภาครัฐ เกื้อหนุนเกษตรกรและผู้ซื้อได้อย่างไร

- ช่วยให้มีสถานที่รองรับผลผลิตทางการเกษตรที่ได้มาตรฐาน ทั้งทางด้านคุณภาพและราคาสินค้า
- ภาครัฐสามารถเก็บข้อมูลข่าวสารการตลาดมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางให้เกษตรกรนำไปปฏิบัติ

ตลาดกลางสินค้าเกษตร

สิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรหรือผู้ขาย

- เป็นศูนย์กลางการซื้อขายสินค้าเกษตรที่แน่นอน สะดวกต่อการกำหนดระยะเวลาในการขนส่งสินค้า
- เกษตรกรหรือผู้ขายสามารถจำหน่ายสินค้าเกษตรได้ในราคาที่เป็นธรรม ไม่ถูกกดราคาจากผู้ซื้อ

- ภายในตลาดกลางสินค้าเกษตร เกษตรกรหรือผู้ขายสามารถฝากผลผลิตไว้ที่ตลาดกลางได้เพื่อรอราคาขายที่ดีกว่า
- เพื่อให้เกษตรกรหรือผู้ขายมีข้อได้เปรียบในการขายสินค้าเกษตร ทางตลาดกลาง จึงอำนวยความสะดวกด้วยแหล่งข้อมูลข่าวสารราคาสินค้าเกษตรทั่วประเทศ ทั่วประเทศ ให้บริการอย่างครบครัน